

Myra de Rooy
Chamlang. De eerste Nederlandse vrouwenexpeditie
 DATO; 304 blz. € 29,95

‘De weg erheen was waardevoller dan het kwartier op de top’

Myra de Rooy (1957) is geoloog en schrijver. Met vijf andere vrouwen beklom ze in 1988 de Chamlang, in de Himalaya – een unicum

PAUL VAN DER STEEN

“**Een berg wordt ‘bedwongen’** in veel klimboeken. Zo zie ik het niet: je bent te gast in de bergen. Ondanks alle moderne middelen die klimmers ter beschikking staan, geldt nog steeds: de berg blijft altijd de baas.

In mijn eerste drie boeken was de berg decor. Die gingen over de mensen daar. Dit is mijn eerste echte klimboek, het gaat over het avontuur zelf, omhoog en daarna weer naar beneden, met alle gevaren van dien. Toch draait het ook nu weer om de mensen. Wat gebeurde er met ons, expeditieleiden, in de Himalaya en daarna?

Ik ben nog altijd bevriend met de vijf vrouwen met wie ik destijds de Chamlang heb beklommen. Vooraf vroegen sommigen van hen zich af wie er bijna dertig jaar later nog op ons verhaal zat te wachten.

Ik vond dat het moest worden opgeschreven. Materiaal te over: dagboeken, interviews, krantenknipsels en nog veel meer.

Het boek is veel meer dan een verslag van een klimtocht en de ontberingen. Ook een stuk geschiedenis: we waren de eerste en tot nu toe enige vrouwenexpeditie

en er is sindsdien zoveel veranderd in het klimmen.

Het idee voor de tocht ontstond tijdens een vrouwenklimbijeenkomst in het toenmalige Joegoslavië. Zwaar feministische motieven hadden we niet. We wilden laten zien dat het kon, zijn uiteindelijk ook zonder sherpa’s naar boven geklommen.

Het zoeken van de juiste berg was lastiger dan tegenwoordig. De informatie was veel beperkter. We zochten een top boven de zevenduizend meter. Dan kom je in de Himalaya terecht. Pakistan viel af, omdat we ons daar als vrouw minder veilig voelden. Het werd Nepal en na afstreden de oosttop van de Chamlang, op dat moment nog maar één keer eerder beklommen.

De expeditie kostte 120.000 gulden. Om dat bijeen te krijgen, moesten we het hele sponsorverhaal leren. Uiteindelijk is het gelukt, daarvoor zijn we zelfs de Dom in Utrecht gaan abseilen, met een pak OMO-wasmiddel in de hand.

We kregen ook veel publiciteit. Dat leverde soms sensatieverhalen op, en er waren vooroordelen: wij waren een ‘theekransje’. *De Telegraaf*-verslaggever zonder klimervaring, die we meenamen op een oefentocht in de Alpen, schreef: “Drie warme vrouwenlichamen houden je wel in leven.”

In de klimwereld waren er enthousiaste reacties, maar ook negatieve. Beroepsbergbeklimmer Ronald Naar signaleerde een soort wedloop om maar zo gek mogelijke expedities op touw te zetten om sponsorgelden binnen te halen. Hij zei dat er mensen in Nederland rondtetterden dat ze de eerste vrouw, homo of man met één been waren, die een bepaalde berg hadden beklommen. Onze expeditie noemde hij ‘totaal van de pot gerukt’.

Voetje voor voetje maakte ik uiteindelijk de laatste meters naar de top. Haast een voorschotje op mijn oude dag. Eenmaal boven was ik moe en tegelijkertijd gierde de adrenaline door mijn lijf. Toch heb ik het moment heel bewust meegemaakt. Het landschap daarboven, die zee van bergen om je heen, met de Mount Everest, de Makalu en lager gelegen toppen is prachtig. Bij al dat genieten ben je ondertussen ook al mentaal bezig met de afdaling, in de wetenschap dat daar de meeste ongelukken gebeuren.

Het moment daarboven heeft iets gekks. Al met al ben je er een kwartier. De tocht zelf inclusief alle voorbereidingen kostte ons een jaar. Die weg eraartoe is eigenlijk ook waardevoller.

‘Ronald Naar vond onze expeditie totaal van de pot gerukt’